

4708 SAYILI YAPI DENETİMİ HAKKINDA KANUN VE TMMOB

Dinçer Çağlam

Bir önceki sayı.lanm.ızda 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkında KHK ile ilgili yazılarımız yayımlanmıştı. Bu yazılanınızda Odamızın yapı denetimine nasıl baktığı?, yapı nasıl olması gerektiği konularında ayrıntılı açıklamalar yer almaktaydı. Bu nedenle bu yazımızda,, daha çok,, yeni çıkarılan. 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Yasa' ve -bu yasaya -bağlı -olarak Bayındırlık Bakanlığınca 12,08,2001 tarih, ve 24491 sayılı resmi gazetede yayımlanan" ""Yapı Denetimi Uygulama Usul ve Esasları" "Yönetmeliğine ilişkin görüşlerim;ize genel hatlarıyla yer alacaktır. By yönetmeliğe karşı Odamız tarafından açılan dava dilekçesini de yazımız sonunda bulabil irsiniz., •

Özünde birbirinin aynı olan ve Yapı Denetimini değil DENETİMSİZLİĞİNİ öngören bu.iki yasa arasında ki tek fark, "denetimsizliğ-e hayır" diyen TMMOB ye bağlı odalardan intikam alma şeklinde değişikliklerin yapılmış olmasıdır.

* 4708 sayılı yasa. ve yönetmeliğinden TMMOB ve bağlı odaları tamamen dışlanmışlardır: Bilindiği gibi 595 ve..601

Bu yasa İle Jeoloji Mühendisleri (denetimden) devre dışı bırakılmaktadır: Jeoloji "mühendisleri tarafından yapılan parsel bazındaki jeoteknik etütlerin denetimi yönetmeliğe cföre, * jeoteknik konusunda hiç ya da çok az bilgisi ' bulunan project inşaat • mühendislerince gerçekleştirilecektir:

sayılı KHKUer de yapı denetim ini gerçekleştirecek olan mühendislere "uzmanlık ' belgesi"nin ilgili odalarca.. Yerilmesi öngörülmüş,, bu mühendislerin sicillerinin tutulması ile de yine odalar görevlendirilmişti. ' Yine aynı KHK'de il ve ilçelerde oluşturulacak yapı ' denetim, komisyonlarında oda temsilcilerinin, "yerılması söz konusuydu, Ancak, 4708 sayılı yasa ile. 601' sayılı KHK'de iptal edilmiş ve yapı denetimi yapacak mühendisler "Denetçi mühendis"* olarak tanımlanmış ve • belgelerinin bakanlıkça verilmesi ' hükmü getirilmiştir.,' Yapı denetim kuruluşlarını - sicillerinin .tutulması ve denetlenmesi ise: Bakanlık bünyesinde kurulacak

bir Genel Müdür yardımcısı ve şube müdürlerinden oluşacak bir komisyona bırakılmıştır. .Asli görevlerinden başka,, bu komisyondaki görevlerini de yerine .getirmekle yükümlü bu komisyon üyeleri çok sayıdaki yapı demetim kuruluşunu nasıl denetleyecekleri, kafalarda, bir soru işareti yaratmaktadır. Yani DENETİMİNİN DENETİMİ yapılamayacaktır. Yapı 'denetim kuruluşları kendi bildiklerini okuyacaklardır. Zaten, yönetmelikte denetçi, mühendislerin bir defada üstlenecekleri yapı. denetim alam bir mühendisin denetleyemeyeceği kadar çok tutulmuştur., •

* Bu yasa ile Jeoloji Mühendisleri (denetimden) devre dışı bırakılmaktadır: Jeoloji mühendisleri tarafından yapılan parsel bazındaki "jeoteknik etütlerin denetimi yönetmeliğe göre, jeoteknik konusunda'hiç ya da çok az bilgisi bul y nan projeci inşaat mühendislerince gerçekleştirilecektir., Bu durum da sağlıklı bir denetim nasıl gerçekleştirilebilecektir?

* TMMOB ve bağlı Odalardan intikam alınmak "istenmektedir: 595 sayılı KHK'yi öngördüğü denetimsizliğe karşı çıkarak, iptal ettirmeye çalıştıktan için TMMOB ve odalara karşı yasa yapıcılar tavır almışlardır., Bunun en çarpıcı örneği ilgili yasa ile odaların gelir kaynaklanm' kesilmek, istenmesidir. Görevlerini yerine getirme uğraşı içinde olan odalarımızın en önemli gelir' kaynaklan arasında üyelerinin hazırladığı projelerin vize ücretleri yeralmak- • tadır. Yasanın 2., maddesi a bendinde Kanun'un geçerli olduğu illerde "ilgili idareler dışında başka kurum veya kuruluşların vize veya onayına tabi tutulmadan*" şeklinde yapılan değişikliklerle odaların, varlıklarını .sürdürebilmelerinin önü tıkanmak, istenmektedir. Bu yasa ile TMMOB yasının ilgili kesimlerine de açıkça, müdahale edilerek, yasalar ihlal edilmektedir.

Bo. yasanın DENETİMStZLİöt getirdiği yönetmelikle de açıkça ortaya konmuştur. Bunun en belirgin örneği yönetmelikte açıkça ortaya konmaktadır. Yönetmelikte asıl amaç olan yapı denetiminin nasıl yapılacağı ile ilgili fek bir satır yer almamasına rağmen,, denetimde araç olan laboratuvar çalışmalarının düzenlenmesine sayfalarca, yer ayrılabilir. Her halde Bakanlık ta yapı deneti ininin 'nasıl yapılacağını, bilmemekte ve topu denetim şirketlerine atmaktadır. Bu durumda yaps denetim şirketleri DENETİMİ kendi, bildikleri şekilde yapacak ve istedikleri gibi at koşturabileoeklerdir.

Denetlen(mey)ecek yapılarımızda gönül rahatlığı ve güven içerisinde yaşamamız dileğiyle..,